

עת"א 45194/05/22 - מדינת ישראל נגד ועדת השחרורים, בית סוהר צלמון, אלון קסטיאל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
עת"א 45194-05-22 מדינת ישראל נ' ועדת
השחרורים, בית סוהר צלמון ואח' 07 יוני 2022

לפני כבוד השופטת עירית הוד, אב"ד כבוד השופט חנא סבאג כבוד השופטת אילונה
לינדנשטראוס

העותרת	מדינת ישראל
נגד	
המשיבים	ועדת השחרורים, בית סוהר צלמון אלון קסטיאל (אסיר)

פסק דין

1. לפנינו עתירת המדינה כנגד החלטת ועדת שחרורים מיום 16.5.22 אשר מצאה בדעת רוב לקבל את בקשת המשיב לשחרור מוקדם.
2. המשיב יליד שנת 1980 מרצה מאסר ראשון במשך 57 חודשים בגין ביצוע עבירות מין חמורות כלפי ארבע נפגעות שבוצעו במשך תקופה ממושכת. עוד הוטל על המשיב לשלם לנפגעות העבירה פיצוי כספי אשר שולם במהלך ההליך המשפטי.
3. תחילה אמנם הוגש כנגד המשיב כתב אישום חמור בהרבה מכתב האישום המתוקן, אולם לעניין זה צדקה וועדת השחרורים עת שקבעה, כי מה שמנחה אותה הוא כתב האישום שבגינו בסופו של דבר הורשע המשיב ונגזר עונשו.
4. מועד 2/3 ממאסרו המלא חלף לפני כתשעה חודשים.
5. בחודש אוגוסט 2021, אז הובא עניינו של המשיב לראשונה בפני וועדת שחרורים, היא מצאה שטרם בשלה העת לשחרור מוקדם לאחר שהגיעה למסקנה, כי המשיב טרם מיצה את כל האפשרויות הטיפוליות המוצעות.

6. כעת, מצאה וועדת השחרורים להיעתר לבקשה לאחר שלקחה בחשבון שהמשיב נעדר עבר פלילי, שמסוכנותו המינית נמוכה לאור חוות דעת המרכז להערכת מסוכנות של המרכז לבריאות הנפש, את כבדת הדרך הטיפולית שעבר, שהרשות לשיקום האסיר מצאה אותו כמתאים לתוכנית שיקום והתנהגותו תקינה בין כתלי הכלא. וועדת השחרורים מציינת, כי שחרורו המוקדם כעת של המשיב יאפשר שילובו ההדרגתי בחברה תחת פיקוח רשות שיקום האסיר וליווי מקצועי עד תום תקופת הרישיון.

7. הנימוק המרכזי בפי העותרת שבשלו הוגשה העתירה הוא, כי שגתה וועדת השחרורים שקיבלה החלטתה ללא שמיעת עמדתן של מרבית נפגעות העבירה.

8. לעניין זה נציין, כי בפתח הדיון בפני וועדת השחרורים ביקשה העותרת לדחות את הדיון כדי לאפשר ליתר נפגעות העבירה להביע עמדתן, תוך שהיא מציינת, כי הדיון היה קבוע למועד אחר והוקדם מבלי לעדכן את נפגעות העבירה. ב"כ המשיב סברה, כי אין מקום לדחות את הדיון. וועדת השחרורים מצאה בדעת רוב שלא לדחות את הדיון מהנימוקים שפרטה. דעת המיעוט סברה, כי יש מקום לדחות את הדיון על מנת ליתן ליתר נפגעות העבירה להשמיע את עמדתן, יחד עם זאת הצטרפה לקביעות הרוב לגבי הדרך הטיפולית החיובית הארוכה שעבר המשיב.

9. לאחר ששקלנו את טיעוני הצדדים בכתב ובעל פה, מצאנו, כי יש מקום לקבל את העתירה בנקודה זו לאחר שהגענו למסקנה, כי נפל פגם בהחלטת וועדת השחרורים הן בפן הפרוצדורלי והן בפן המהותי שלא לדחות את הדיון על מנת לקבל עמדה עדכנית של כל נפגעות העבירה ולהסתפק בעמדה עדכנית של נפגעת עבירה אחת.

10. לאסיר אין זכות קנויה לשחרור מוקדם, אלא עליו לשכנע את וועדת השחרורים, כי הוא ראוי לכך וכי שחרורו לא יסכן את הציבור. מאחר והמשיב הוא עבריין מין נזקקה הוועדה בהתאם להוראות חוק שחרור על תנאי, לחוות דעת גורם מוסמך לפיה מסוכנותו כעת של המשיב היא נמוכה.

11. בהתאם להוראות חוק זכויות נפגעי עבירה, נפגע עבירות מין זכאי שידעו אותו על ההליכים שמתקיימים בעניינו של מי שפגע בו וכן זכאי שתינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו בפני הוועדה לעניין הסיכון הצפוי משחרורו המוקדם של מי שפגע בו ובכל עת שעניינו של הפוגע נידון בפני וועדת השחרורים.

12. בעניינו העותרת ביקשה מוועדת השחרורים במפורש לדחות את הדיון על מנת לאפשר לנפגעות העבירה להביע את עמדתן וציינה, כי הדיון הוקדם מבלי שכל נפגעות העבירה עודכנו על כך. כך שוועדת השחרורים ידעה, כי מרבית נפגעות העבירה אינן יודעות על קיום הדיון ועל כן היה עליה להיעתר לבקשה ולדחות את הדיון וליידע בכך את כל נפגעות העבירה.

13. בנסיבות אלו, לא היה מקום שהוועדה תסתפק בכך שהיה ידוע לנפגעות העבירה על המועד המקורי ומכאן

להסיק שאין מעוניינות להביע עמדה עדכנית מעבר לעמדה שהביעו לפני הדיון הקודם בבקשת האסיר לשחרור מוקדם.

14. לנפגעות עבירות מין יש זכות על פי חוק לדעת מהו המועד בו מתקיים דיון בפני וועדת השחרורים ויש ליתן להן הזדמנות בהתאם להוראות החוק להביע את עמדתן.

15. יצוין, כי החוק מקנה לנפגעות עבירות מין את הזכות להביע את עמדתן בפני וועדת השחרורים נוכח מאפייניהן הייחודיים של עבירות המין שהצלחות הנפשיות בעקבותיהן עשויות ללוות את נפגע העבירה שנים רבות לאחר מכן.

16. לוועדת השחרורים מסור שיקול דעת נרחב והיא יכולה להיזקק למקורות רבים לצורך מתן החלטתה. כפי שנקבע בפסיקה, על וועדת השחרורים ליתן דעתה לא רק לענייניו של העבריין שהורשע ולדרך השיקומית שעבר אלא עליה לשיקול בנוסף את השלכות השחרור המוקדם על נפגע העבירה והכיצד תעשה כן אם לא תישמע את עמדת נפגע העבירה. גם אם אין מדובר בשיקול מכריע עדיין מדובר בשיקול חשוב שמצאנו, כי וועדת השחרורים לא נתנה לו משקל בהחלטתה משמצאה שלא לדחות את הדיון על מנת לאפשר לנפגעות העבירה למסור עמדתן.

17. עוד מצאנו, שלא היה ראוי להסתפק בעמדת נפגעות העבירה שנמסרה בעבר לפני הדיון הקודם. לא מדובר בעניין טכני אלא מהותי שיש לבחון בנקודת הזמן הרלוונטית במועד בו מובא עניינו של האסיר בפני הוועדה. כפי שחל שינוי בעניינו של המשיב מאז הוועדה שהתקיימה באוגוסט כך שיכול לחול אף שינוי בעמדתן של הנפגעות או במצבן. על כן, היה על וועדת השחרורים לקבל עמדה עדכנית ולתת לכך ביטוי בהחלטה. וועדת השחרורים אף לא יכולה הייתה להסתפק בעמדת נפגעת עבירה אחת. המשיב הורשע בארבעה אישומים שונים ובפגיעה בארבע נפגעות ולכולן מגיעה הזכות למסור את עמדתן. זאת בפרט כשעלה מפנייתה של נפגעת העבירה שכן הביעה עמדה, שהנפגעות האחרות כלל אינן יודעות על הקדמת הדיון וברי, כי אינה מדברת בשמן. משנאמרו דברים אלו, היה על הוועדה לדחות את הדיון.

18. גם אם לשיטת הוועדה יום הדיון היה היום האחרון ביחס לדיון המקורי למסירת עמדת נפגעות עבירה, הרי שהמועד טרם חלף בעת מתן ההחלטה.

19. בנסיבות אלו מצאנו לקבל את העתירה לבטל את החלטת וועדת השחרורים מיום 16.5.22 ולהשיב את עניינו של המשיב לוועדת השחרורים שתחליט על פי חוכמתה ושיקול דעתה, לאחר שתקבל עמדת כל נפגעות העבירה.

ניתן והודע היום ח' סיוון תשפ"ב, 07/06/2022 במעמד הנוכחים.

אילונה לינדנשטראוס, שופטת

חנא סבאג, שופט

עירית הוד, שופטת

הוקלד על ידי פרח גוזלן